

POSTANOWIENIE

Dnia 17 czerwca 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jerzy Kuźniar (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Beata Gudowska

SSN Zbigniew Hajn

w sprawie z protestu wyborczego I.K.

przeciwko ważności wyborów do Parlamentu Europejskiego,
przy udziale:

1) Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej,

2) Prokuratora Generalnego,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 17 czerwca 2014 r.,

postanawia:

pozostawić protest bez dalszego biegu.

UZASADNIENIE

W piśmie z dnia 3 czerwca 2014 r. . K. wniosła do Sądu Najwyższego protest przeciwko ważności wyborów do Parlamentu Europejskiego przeprowadzonych w dniu 25 maja 2014 r. – wskazując, że w okręgu wyborczym Nr [...] był największy odsetek głosów nieważnych. W związku z powyższym domagała się sprawdzenia wszystkich kart do głosowania uznanych przez obwodowe komisje wyborcze za nieważne (można domniemywać, że chodzi o głosy nieważne) oraz oględzin tych kart w celu sprawdzenia, czy członkowie komisji wyborczych (lub inne osoby) nie dopuścili się unieważnienia głosów, co prowadziłoby do sfalszowania wyników wyborów.

W odpowiedzi na protest Państwowa Komisja Wyborcza wskazała, że zgodnie z art. 82 § 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy (Dz.U. z 2011 r. Nr 21, poz. 112 ze zm.), protest przeciwko ważności wyborów może być wniesiony z powodu dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom lub naruszenia przepisów Kodeksu dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów. Jednak wnosząca protest nie sformułowała w nim zarzutów tego rodzaju. Przedstawiła jedynie hipotezy i wątpliwości w sprawie prawidłowego ustalenia wyników głosowania w okręgu wyborczym Nr [...], a zatem protest nie spełnił wymogów formalnych i jako taki powinien pozostać bez dalszego biegu.

Prokurator Generalny w odpowiedzi na protest, wniósł o pozostawienie protestu bez dalszego biegu. Prokurator wskazał, że jakiegokolwiek samodzielne, szacunkowe ustalenia wyników wyborów dokonywane przez wyborcę, są ustawowo niedopuszczalne. Nadto nie mogą być w żadnym stopniu miarodajne, jako dokonane bez możliwości przeliczenia ilości oddanych ważnie głosów. Nie mogą stanowić dowodu w rozumieniu art. 241 § 3 Kodeksu wyborczego na zaistnienie okoliczności wskazanych w proteście, w szczególności fałszowania wyników wyborów przez członków komisji wyborczych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 101 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej wyborcy przysługuje prawo zgłoszenia do Sądu Najwyższego protestu przeciwko ważności wyborów na zasadach określonych w ustawie. Zasady i tryb przeprowadzania wyborów do Parlamentu Europejskiego oraz warunki ważności tych wyborów określa ustawa z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy. Zasady te zostały zawarte w przepisach ogólnych art. 82 i art. 83 zamieszczonych w rozdziale 10 działu I Kodeksu wyborczego oraz - w odniesieniu do wyborów do Parlamentu Europejskiego w przepisach szczególnych art. 241 - 243 zamieszczonych w rozdziale 8 działu III tego aktu, do których art. 336 ustawy, odsyła w kwestii protestów wyborczych i postępowania w sprawie stwierdzenia ważności wyborów do Parlamentu Europejskiego. W świetle art. 82 § 2 - 5 Kodeksu wyborczego prawo

wniesienia protestu przysługuje wyborcom, których nazwiska są umieszczone w spisie wyborców w jednym z obwodów głosowania oraz przewodniczącemu właściwej komisji wyborczej i pełnomocnikowi wyborczemu. Sam protest wyborczy zdefiniowany zaś został w art. 82 § 1 Kodeksu wyborczego jako protest przeciwko ważności wyborów, ważności wyborów w okręgu lub wyborowi określonej osoby. Takie określenie protestu wyborczego koresponduje z brzmieniem powołanego art. 101 ust. 2 Konstytucji RP, a jego konsekwencją jest zawarty w punktach 1 i 2 art. 82 § 1 Kodeksu wyborczego katalog zarzutów, na jakich można oprzeć protest. Są nimi: 1/ dopuszczenie się przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego, mającego wpływ na przebieg głosowania, ustalanie wyników głosowania lub wyników wyborów oraz 2/ naruszenie przepisów Kodeksu wyborczego dotyczących głosowania, ustalania wyników głosowania lub wyników wyborów, mającego wpływ na wynik wyborów.

Reasumując, przedmiotem protestu wyborczego jest ważność wyborów lub wyboru określonej osoby, a podstawę zakwestionowania tej ważności stanowią czyny przestępcze i delikty wyborcze rzutujące na przebieg głosowania i ustalanie jego wyników lub ustalanie wyników samych wyborów.

Wnoszący protest powinien sformułować w nim zarzuty oraz przedstawić lub wskazać dowody, na których opiera swoje zarzuty (art. 241 § 3 ustawy).

Zgodnie z art. 82 § 3 Kodeksu wyborczego protest przeciwko ważności wyborów w okręgu wyborczym lub przeciwko wyborowi posła, senatora, posła do Parlamentu Europejskiego, radnego lub wójta może wnieść wyborca, którego nazwisko w dniu wyborów było umieszczone w spisie wyborców w jednym z obwodów głosowania na obszarze danego okręgu wyborczego. Tymczasem skarżąca (umieszczona w spisie wyborców i głosująca - jak sama wskazała - w okręgu wyborczym Nr [...]), wniosła protest dotyczący wyborów w okręgu wyborczym Nr [...], do którego nie należała. Tym samym nie został spełniony warunek określony w art. 82 § 3 Kodeksu wyborczego.

W związku z powyższym pismo skarżącej nie spełniło warunków, jakim powinien odpowiadać protest wyborczy i dlatego Sąd Najwyższy obowiązany był pozostawić je bez dalszego biegu (art. 243 § 1 ustawy).

